

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ESTONYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN**

(Resmî Gazete ile yayımı: 20.1.2004 Sayı: 25352)

Kanun No
5060

Kabul Tarihi
14.1.2004

MADDE 1. - 17 Ekim 2001 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ESTONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI**

Bundan böyle işbu metin içinde Âkit taraflar olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Estonya Cumhuriyeti Hükümeti'nin her ikisi de 7 Aralık 1944 yılında Şikago'da imzaya açılmış olan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin tarafları ve Uluslararası Hava Seferleri Transit Anlaşmasını tanıyan ülkeler olarak, ülkeleri arasında ve ötesinde hava seferleri kurulmasını amaçlayan bir anlaşma yapmak arzusuyla;

AŞAĞIDAKİ MADDELERDE ANLAŞMIŞLARDIR:

MADDE I

TANIMLAR

(1). Aşağıda yazılı terimler bağlam başka türlü gerektirmedikçe, bu Anlaşma amaçları bakımından, tanımlanmış bulunmaktadır:

a) "**Sözleşme**" terimi 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini ifade eder ve bu Sözleşmenin 90'ıncı maddesine göre benimsenmiş olan Ekleri ve 90 ve 94'üncü maddelerine göre Ekler veya Sözleşmede yapılan ve her iki Âkit Tarafça kabul edilmiş herhangi bir değişikliği de kapsar.

b) "**Havacılık makamları**" terimi; ve Türkiye Cumhuriyeti bakımından Ulaştırma Bakanlığını ve bu Bakanlık tarafından yürütülmekte olan fonksiyonları ifaya yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı ve Estonya Cumhuriyeti bakımından

Ulaştırma Bakanlığını ve bu Bakanlık tarafından yürütülmekte olan fonksiyonları ifaya yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı ifade eder;

c) "**Mutabık kalınan seferler**" terimi işbu Anlaşmanın Ek'inde belirtilmiş bulunan hatlar üzerinde yolcu ve kargo'nun mutabık kalınan kapasite haklarına uygun olarak taşınması için yapılan tarifeli hava seferlerini "**belirtilmiş hat**" terimi ise işbu Anlaşmanın Ekinde belirtilmiş bulunan bir hattı ifade eder;

d) "**Tayin edilen havayolu işletmesi**" terimi işbu Anlaşmanın 3'üncü maddesine göre tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş bulunan havayolu işletmesini ifade eder.

e) "**Kapasite terimi**";

- bir uçakla ilgili olarak bir yol veya yol kesimi üzerinde o uçağın ücretle taşıyabildiği yükü;

- belli bir hava seferiyle ilgili olarak, o seferde kullanılan uçağın kapasitesinin belli bir süre içinde ve hat veya hat kesimi üzerinde yaptığı sefer adedi ile çarpımını ifade eder.

f) "**Hava seferi**" uluslararası hava seferi; "**havayolu işletmesi**" ve "**trafik amaçları dışındaki iniş (teknik iniş)**" terimlerinin anlamları kendilerine Sözleşmenin 96 ncı Maddesinde ifade edilen anlamları taşır.

g) "**Ücret tarifesi**" terimi yolcu, bagaj veya yük (posta hariç) taşınması için alınacak fiyatları ifade eder; bu fiyatlara bu taşıma ile birlikte sağlanacak önemli ek menfaatler ve kişilerin taşınması için bilet satışları veya yük taşınması için buna benzer muamele üzerinden ödenecek komisyonlar da dahildir. Taşıma fiyatı veya komisyon ödenmesine ilişkin uygulamayı düzenleyen şartları da kapsar.

h) "**Ülke**" veya "**toprak**" terimi Sözleşmenin 2. maddesinde belirtilmiş olan anlamı haizdir; ve

i) "**Trafik**" terimi yolcu, bagaj, yük ve posta demektir.

(2). İşbu Anlaşmanın Eki Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

MADDE 2

TRAFİK HAKLARI

(1). Herbir Âkit Taraf diğere, bu Anlaşmanın Ekinde belirtilen hatlarda tarifeli Uluslararası Hava Seferleri kurması amacıyla, bu anlaşmada belirtilen hakları tanır. Herbir Âkit Tarafça tayin olunan havayolları, belirtilen bir hatta mutabık kalınan bir seferi işletirken, aşağıdaki haklara sahip olacaklardır.

a) Diğer Âkit Tarafın ülkesi üzerinden inmezsizin uçmak;

b) Söz konusu ülke içerisinde teknik iniş yapmak; ve

c) Yolcu, yük ve posta şeklindeki uluslararası trafiği bırakmak ve almak amacıyla söz konusu ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşmanın Ekinde belirtilen noktalara iniş yapmak.

(2). Bu maddenin 1. fıkrasındaki hiçbir husus, bir Âkit Tarafın havayolu işletmesine, diğer Âkit Taraf ülkesinde bu diğer tarafın ülkesindeki başka bir noktaya ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu, yük ve posta almak hakkını verdiği şeklinde anlaşılabilir.

MADDE 3

İŞLETME YETKİLERİ

(1). Herbir Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafa, belirtilen hatlarda mutabık kalınan seferleri işletmesi amacıyla bir havayolu işletmesini tayin ettiğini, diplomatik kanallardan yazılı olarak bildirim hakkına sahip olacaktır.

(2). Diğer Âkit Taraf bir tayin bildirimini aldığıında, (3). ve (4). fıkra hükümlerine tâbi olarak, tayin edilen havayolu işletmesine ilgili işletme yetkilerini gecikmeden tanyacaktır.

(3). Âkit Tarafların birinin yetkili havacılık makamları, öteki Tarafın tayin ettiği havayolu işletmesinden, uluslararası hava seferlerinin işletilmesinde bu makamların normal ve makul şekilde uyguladıkları kanun ve yönetmeliklerde emredilen şartları yerine getirebilecek vasıfları haiz bulunduğu hususunda, kendilerini tatmin etmesini isteyebilir.

(4). Âkit Taraflardan herbiri, tayin edilmiş bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve etkili kontrolünün bu havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğuna kanaat getirmedığı hallerde, (2). fıkrada sözü edilen işletme yetkilerini tanımayı reddedebilir, veya bu havayolu işletmesinin (2). maddede belirtilen haklarının kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koyabilir.

(5). Bir havayolu işletmesi böylece tayin edilip kendisine yetkilendirildiğinde kapasite hakkı üzerinde anlaşmaya varılmış bulunması ve 10. ile 15. Madde ve Ek hükümlerine göre oluşturulan bir ücret ve uçuş tarifesinin o sefer açısından yürürlükte bulunması şartıyla mutabık kalınan seferleri işletmeye herhangi bir zamanda başlayabilir.

(6). Mutabık kalınan seferlerde uçak işletilmesi ve yolcu, yük ve posta taşınmasına ilişkin ticarî konular, yani tarifeler, uçuş sıklığı (frekans), uçak tipleri Âkit Tarafların havacılık makamlarının onayına sunulacaktır.

MADDE 4

İŞLETME YETKİLERİNİN İPTALİ VE ASKIYA ALINMASI

(1). Âkit Taraflardan herbiri, aşağıdaki hallerde, öteki Âkit Tarafça tayin edilen bir havayolu işletmesine verilmiş bulunan işletme yetkisini geri almak veya 2. maddede belirtilen hakların kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahip olacaktır:

a) O havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin veya fiili kontrolünün havayolunu tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğuna dair kanaat getirmemesi, veya

b) O havayolu işletmesinin kendisine bu hakları tanıyan Âkit Tarafın kanun ve yönetmeliklerine uymaması, veya

c) Havayolu işletmesinin başka bir şekilde bu Anlaşmada belirtilen şartlara uygun olarak işletme yapmaması,

hallerinde.

(2). Bu maddenin (1). fıkrasında belirtilen ve hakların geri alınması, tatbikatının durdurulması veya kayıtlar konulması hususlarında derhal bir işlem yapılması, kanun ve yönetmeliklerin daha fazla ihlal edilmesinin önlenmesi için şart değilse, böyle bir hak ancak Âkit Tarafların havacılık makamları arasındaki istişareden sonra kullanılacaktır. Bu istişareler, bu yoldaki ihbarın alınmasından itibaren 30 gün içinde yapılacaktır.

MADDE 5

GİRİŞ VE ÇIKIŞ İZİNİ KANUNLARI VE YÖNETMELİKLERİ

(1). Bir Âkit Tarafın, uluslararası hava seyrüseferi yapan uçakların ülkeye giriş, kalkış ve çıkışları veya bu uçakların topraklarında kalış süresi içinde işletimi ve seyrüseferi ile ilgili kanunlar ve yönetmelikler, milliyet farkı gözetmeksizin her iki Âkit Tarafın uçaklarına uygulanacaktır; ve bu kanunlar ve yönetmeliklere o Âkit Tarafın toprakları içindeyken veya ayrılırken yahut girerken böyle bir uçak tarafından uyulacaktır.

(2). Bir Âkit Tarafın, uçakta taşınan yolcu, mürettebat, kargo ve postanın ülkeye kabulü, ülkede kalışı veya ülkeden ayrılışına ilişkin yasa ve yönetmeliklerine, örneğin gümrük giriş çıkışı, göç pasaport ve sağlık kontrolü ile ilgili yönetmelikleri, o yolcu, mürettebat, kargo ve posta tarafından veya onlar adına o Âkit Tarafın topraklarına girişte, topraklarından çıkışta ve toprakları içinde iken uyulacaktır.

(3). Tesisleri ve teknik kolaylıkları ve hizmetleri dahil her hava limanının kullanılması ile ilgili ücretler ve diğer harçlar ve hava seyrüsefer tesislerinin, haberleşme tesislerinin ve hizmetlerinin kullanım ücretleri benzer uluslararası hava seferleri yapan başka Devletlerin tayin edilmiş havayolu işletmelerince ödenenlerden daha yüksek tutulmayacaktır.

MADDE 6

GÜMRÜKTEN VE DİĞER RESİMLERDEN VE VERGİLERDEN MUAFİYET

(1). Âkit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmesi tarafından uluslararası seferlerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mutad donatım, akaryakıt ve yağlama yağları ve (yiyecek, içecek ve tütün dahil) uçak levazımatı da, Öteki Âkit Taraf Ülkesine varışta, tekrar yurtdışına çıkarılıncaya kadar uçakta kalmak veya öteki Âkit Taraf Ülkesi üzerindeki uçuş kısmında kullanılmak kaydıyla, bütün gümrük vergileri, muayene ücretleri ve diğer rüsum ve vergilerden bağışık tutulacaktır.

(2). Aşağıdakilerde yapılan hizmetler karşılığı alınacak ücretler hariç aynı rüsum ve vergilerden bağışık tutulacaktır;

(a) Âkit Taraflardan birinin ülkesinde, bu taraf yetkili makamlarınca tespit edilen miktarları aşmamak ve öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin uluslararası bir seferinde çalıştırılan uçaklarında kullanılmak üzere uçağa alınan uçak levazımatı;

(b) Âkit Taraflardan birinin ülkesine, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin uluslararası seferlerinde kullanılan uçakların bakım ve onarımı için sokulan yedek parçalar; ve mutad t̄çhizat ve

5060

14.1.2004

(c) Uçağa alındığı Âkit Taraf ülkesi üzerinde yapılacak uçuşun bir kısmında kullanılacak bile olsa, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi tarafından uluslararası seferlerde işletilen uçakların ikmaline ayrılmış olan akaryakıt ve yağlama yağları.

Yukarıdaki (a) (b) ve (c) tali fıkralarda sözü edilen malzemelerin gümrük nezaret veya kontrolü altında tutulması gerekebilir.

MADDE 7

NORMAL HAVACILIK TEÇHİZATI İLE TÜKETİM MADDELERİNİN DEPOLANMASI

Âkit Taraflardan birinin tayin edilen havayolu şirketinin uçaklarında bulundurulmuş malzeme ve tüketim maddeleri gibi normal olarak uçakta taşınan teçhizat da öteki Âkit Taraf ülkesinde ancak o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Böyle bir durumda, bunlar tekrar yurt dışına götürülünceye veya başka bir şekilde gümrük yönetmeliklerine göre elden çıkarılınca kadar sözü edilen yetkili makamların nezaretinde bulundurulabilir.

MADDE 8

DİREKT TRANSİT TRAFİĞİ

Âkit Taraflardan birinin ülkesinden direkt transit geçen ve bu amaç için ayrılmış bulunan havalimanı bölgesinden ayrılmayan yolcu, bagaj ve yükler şiddet ve hava korsanlığına karşı güvenlik tedbirleri konusu dışında basitleştirilmiş bir kontrolden daha fazlasına tâbi tutulmayacaklardır. Direkt transit geçen bagaj ve yükler gümrük vergileri ve diğer harçlardan bağışık tutulacaklardır.

MADDE 9

MALİ HÜKÜMLER

1. Her Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri, diğer Âkit Tarafın bölgesinde doğrudan veya tayin edilen havayolu işletmelerinin tayin ettikleri acentaları vasıtasıyla hava taşımacılığı hakkına sahip olacaktır.

Her Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerinin bu taşımacılığı satma, ve herhangi bir kişi bu taşımacılığı yerli para veya öbür Âkit Taraf ülkesinde ayrımcılık gütmeyen bir tarzda uygulanan ve yürürlükte bulunan makul döviz mevzuatına göre herhangi bir serbest konvertibl döviz ile satın alma hakkına sahip olacaktır.

(2). Her havayolu işletmesinin talep halinde yerli olarak yapılan ödemeler fazlalığı olan yerli gelirlerin dövizde çevirme ve ülkesine gönderme hakkı olacaktır. Dövizde çevirme ve havale işlemlerine, bu gelirlerin çevirme ve havale için sunuldukları zaman cari muamelelere uygulanan yürürlükteki döviz kuru üzerinden sınırlamalar olmadan izin verilecek ve bankalarca bu dövizde çevirme ve havale işlemleri için normal olarak alınan ücretler dışında hiçbir ücrete tâbi olmayacaktır.

MADDE 10

KAPASİTE HÜKÜMLERİ

(1). Her iki Âkit Tarafın havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında belirtilen hatlarda, mutabık kalınan seferleri işletmeleri için adil ve eşit imkân sağlanacaktır.

5060

14.1.2004

(2). Mutabık kalınan seferlerin işletilmesinde, her Âkit Tarafın tayin edilen havayolu şirket, diğer Âkit Tarafın tayin edilen havayolu şirketinin çıkarlarını dikkate alacak, öyle ki aynı hatların tamamı veya bir kısmı üzerinde bu sonuncusunun sağladığı seferleri haksız olarak etkilemiş olmasın.

(3). Âkit Tarafların tayin edilmiş havayolu şirketlerinin sağladıkları mutabık kalınan seferler belirtilen hatlar üzerinde halkın taşıma ihtiyaçları ile yakından ilgili olacak ve havayolu şirketlerini tayin etmiş Âkit Devlet ülkesinde başlayan veya oraya yönelik trafiğin mevcut ve makul olarak beklenen taşıma ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak asıl amaçları olacaktır.

(4). Her iki Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolu mutabık kalınan seferleri işletmeleri koşuluyla, onlar, belirtilmiş hatlarda yapılacak seferlerin kapasitesi ve sıklığı üzerinde anlaşacaklardır. Sıklık ve kapasite her iki Âkit Tarafın havacılık makamlarının onayına bağlı olacaktır. Bu kapasite, trafik talebine göre her iki Âkit Taraf havacılık makamlarının onayına tâbi olarak zaman zaman ayarlanacaktır.

(5). Geçici bir nitelikteki umulmadık yolcu talebini karşılamak için, tayin edilmiş olan havayolları, bu Maddenin hükümlerine rağmen, aralarında yolcu talebini karşılamak için gereken bu tür geçici artışlar hususunda anlaşabilir. Bu tür herhangi bir kapasite artışı gecikmeksizin onay için Âkit Tarafların havacılık makamlarına sunulacaktır.

(6). Âkit Taraflardan birinin tayin edilmiş havayollarının belirtilmiş hat boyunca üçüncü ülkelerdeki noktalarda faaliyet göstermekte olduğu durumlarda, yukarıdaki 3 ve 4'üncü fıkralara uygun olarak belirlenmiş olan kapasiteye ek bir kapasite Âkit Tarafların havacılık makamları arasındaki anlaşmaya bağlı olarak sözkonusu havayolları tarafından işletilebilir.

MADDE 11

TEMSİL

Her Âkit Taraf diğer Âkit Tarafın, tayin edilmiş havayoluna, mutabık kalınmış seferlerin gerçekleştirilmesi için bu seferlerin iş hacminin gerektirdiği teknik ve ticarî personeli kendi ülkesine getirme ve bulundurma hakkını verecektir. Yukarıda bahsi geçen personel, bu Âkit Tarafın ülkesine giriş müsaadesi ve kalma müddeti ile ilgili mevzuatına tâbi olacaktır.

MADDE 12

HAVACILIK GÜVENLİĞİ

(1). Âkit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut hak ve yükümlülüklerine uygun olarak, sivil havacılık güvenliğinin yasadışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyid ederler. Âkit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihli, Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesi, 16 Aralık 1970 tarihli Uçakların Yasadışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Lahey Sözleşmesi, 23 Eylül 1971 tarihli Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine İlişkin Montreal Sözleşmesi hükümlerine ve Âkit Tarafları bağlayıcı sivil

havacılık güvenliğini düzenleyen diğer herhangi bir çok taraflı anlaşmaya uygun hareket edeceklerdir.

(2). Âkit Taraflar, sivil uçakların yasadışı yollarla ele geçirilmesini önlemek, bu uçakların, yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı diğer yasadışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin her – türlü tehdidi bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.

(3). Âkit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Âkit Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı tarafından Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine Ek olarak kabul edilen havacılık güvenliği hükümlerine uygun olarak hareket edeceklerdir. Taraflar, kendi tescilindeki uçak işletmecilerinin veya işyeri merkezi ülkelerinde bulunan veya ülkelerinde sürekli mukim olan uçak işletmecilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işletmecilerinin sözkonusu havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini isteyeceklerdir.

(4). Âkit Taraflardan her biri, sözkonusu uçak işletmecilerinin, diğer Âkit Tarafın ülkesine giriş için, bu ülkeden çıkış için veya bu ülkede kalınan süre zarfında diğer Âkit Tarafça, yukarıdaki 3. fıkrada atıf yapılan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır.

(5). Âkit Taraflardan her biri, kendi ülkesinde uçakların güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın el bagajlarının, genel bagajın, kargo ve uçak levazımının yükleme ve boşaltma öncesinde ve sonrasında kontrolü amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Âkit Taraflardan her biri, belli bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Âkit Tarafın makul özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.

(6). Sivil uçakların yasadışı yollarla ele geçirilmesi olayı veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya uçaklara, uçak yolcularına ve mürettebatına, havaalanlarına veya hava seyrüsefer tesislerine yönelik diğer yasadışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Âkit Taraflar, haberleşmede ve bu tür bir olayın veya olay tehdidinin süratli ve güvenli biçimde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirlerin alınmasında kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

(7). Bu Maddenin havacılık güvenliğine ilişkin hükümlerinin uygulanmasında Âkit Taraflardan biri için sorunlar ortaya çıkması halinde, Âkit Taraflardan her birinin Havacılık Makamı diğer Âkit Tarafın Havacılık Makamından ivedi istişare talebinde bulunabilecektir.

MADDE 13

HAVACILIK EMNİYETİ

1. Her Âkit Taraf herhangi bir zaman diğer Âkit Tarafça hava mürettebatı, hava araçları veya bunların işletilmesine ilişkin herhangi bir alanda benimsenmiş bulunan emniyet standartları ile ilgili olarak danışmalarda bulunmayı talep edebilir. Böyle bir danışma, talebin alınmasını müteakip 30 gün içinde içinde gerçekleşecektir.

2. Eğer bu danışmalardan sonra bir Âkit Taraf diğer Âkit Tarafın herhangi bir alanda o sırada Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara en azından eşit olan emniyet standartlarını etkinlikle bulundurup idare etmediğini tespit ederse, ilk Âkit

5060

14.1.2004

Taraf bu bulguları ve o asgarî standartlara uymak için gerekli görülen tedbirleri diğer Âkit Tarafa bildirecek, ve bu diğer Âkit Taraf da uygun düzeltici tedbiri alacaktır. Diğer Âkit Tarafın onbeş (15) gün veya daha uzun bir süre içinde uygun tedbiri almaması işbu Anlaşmanın 4 üncü Maddesinin uygulanmasına neden olacaktır.

3. Sözleşmenin 33 üncü Maddesinde sözü edilen yükümlülüklerle bakılmaksızın tayin edilen havayolu işletmelerince diğer Âkit Taraf topraklarına yapılan seferlerde hava araçları diğer Âkit Taraf topraklarında iken hava araç ve mürettebat belgelerinin geçerliliğini ve hava araç ve teçhizatının görünürdeki durumunu kontrol etmek için, diğer Âkit Tarafın yetkili temsilcileri tarafından muayeneye tâbi tutulabilir (rampa denetimi).

4. Eğer böyle herhangi bir rampa denetimi veya dizi rampa denetimleri:

(a) bir hava aracının veya bir hava aracının işletilmesi o sırada Sözleşmeye göre belirlenen asgarî standartlara uymadığı, veya

(b) o sırada Sözleşmeye göre belirlenen emniyet standartlarının etkili olarak sürdürülemediği ve idare edilmediği hususunda ciddi kaygılar doğurursa, denetimi yapan Âkit Taraf Sözleşmenin 33 üncü Maddesi amaçları için, o hava aracı veya mürettebatının geçerli kılınmış olmalarına esas olan kuralların veya hava aracının işletilmesine esas Sözleşmeye göre belirlenen asgarî standartlara eşit veya onların üzerinde olmadığı sonucunu çıkarmakta serbest olacaktır.

5. Bir Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerince işletilen bir hava aracını yukarıdaki (3) üncü fıkraya göre rampa denetimine tâbi tutmak amacıyla hava aracına giriş için istenen izin ilgili havayolu işletmesinin temsilcisi tarafından reddedilmesi halinde, diğer Âkit Taraf yukarıdaki (4) üncü fıkrada anılan cinsten ciddi kaygıları doğuracak istidilalde bulunmakta ve o fıkrada anılan sonuçları çıkarmakta serbest olacaktır.

6. Her Âkit Taraf diğer Âkit Tarafın bir havayolu işletmesine veya işletmelerine verilen işletme yetkisini birinci Âkit Tarafın bir rampa denetimi, bir dizi rampa denetimleri, rampa denetimi için giriş izninin reddi, danışma veya başka bir neden sonucunda bir havayolu işletmesinin faaliyet emniyeti bakımından ivedi bir tedbir almanın şart olduğu sonucuna vardığında hemen askıya alma veya değiştirme hakkını saklı tutar.

7. Bir Âkit Tarafın yukarıdaki (2) nci veya (6) ncı fıkraya göre aldığı bir tedbir, o tedbirin alınmasına esas olan gerekçenin ortadan kalkması ile kaldırılacaktır.

MADDE 14

KOD PAYLAŞIMI

Herbir Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi:

- Herbir Âkit Tarafın bir havayolu işletmesi ile,

- Üçüncü bir ülkenin havayolu işletmesi ile, bu üçüncü ülkenin Âkit Taraf havayolu, işletmeleri ile o üçüncü ülkeden ve ona yönelik ve bu ülke yoluyla seferler yapan diğer havayolu işletmeleri arasında kıyaslanabilir anlaşmalara izin vermesi şartıyla; kod paylaşımı düzenlemeleri yapabilir.

Bu kadar ki, yukarıdaki düzenlemeleri yapan bütün havayolu işletmeleri ilgili hat ve trafik haklarına sahip olmaları gerekir.

MADDE 15

TARİFELERİN BELİRLENMESİ

(1). Âkit Taraflar havayolu işletmeleri tarafından diğer Âkit Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak taşımlar için konulacak ücret tarifeleri, işletme maliyeti, makul bir kâr ve diğer havayolu işletmelerinin tarifeleri gibi tüm ilgili faktörler gözönünde tutularak makul düzeylerde saptanacaktır.

(2). İşbu Anlaşmanın 1. maddesinde ve işbu maddenin 1. fıkrasında anılan tarifeler üzerinde, mümkünse hattın tamamı veya bir kısmı üzerinde işletmecilik yapan diğer havayolu şirketlerine danışıldıktan sonra her iki Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolu şirketleri arasında anlaşmaya varılacak ve böyle bir anlaşmaya varılması için, mümkün olduğunda, Uluslararası Hava Ulaştırma Birliği'nin (IATA) tarifelerin belirlenmesine ilişkin usulleri kullanılacaktır.

(3). Bu suretle üzerinde mutabık kalınan ücret tarifeleri, yürürlüğe girmesi teklif edilen tarihten en az otuz (30) gün önce tarafların Sivil Havacılık Makamlarının onayına sunulacaktır. Özel durumlarda bu süre, sözü geçen makamların mutabakatı ile kısaltılabilir.

(4). Böyle bir onay açıkça verilebilir. Eğer Tarafların Sivil Havacılık Makamlarından hiçbiri, işbu maddenin 3. fıkra hükümlerine göre sunulmuş bulunan ücret tarifelerine sunuş tarihinden itibaren onbeş (15) gün içinde itirazlarını bildirmezse, ücret tarifeleri tasvip edilmiş telakki olunur. 3. fıkra hükümlerine göre sunuş müddetinin kısaltılmış olması halinde, Sivil Havacılık Makamları itiraz bildirme müddetinin onbeş (15) günden daha az olmasında mutabık kalabilirler.

(5). Eğer bir ücret tarifesi üzerinde (2). fıkra hükümlerine göre anlaşma olmazsa, veya bir taraf Sivil Havacılık Makamlarının diğer taraf Sivil Havacılık Makamlarına (2). fıkra hükümlerine göre üzerinde anlaşmış bulunan bir tarifeye itirazını beyan etmesi halinde, iki taraf Sivil Havacılık Makamları ücret tarifesini karşılıklı anlaşma ile tespit etmeye çalışacaklardır.

(6). Eğer Sivil Havacılık makamları 3. fıkra hükümlerine göre kendilerine sunulmuş ücret tarifeleri üzerinde veya (5). fıkra hükümlerine göre herhangi bir ücret tarifesinin tespiti üzerinde anlaşamazlar ise, anlaşmazlık bu Anlaşmanın 21. maddesi hükümleri çerçevesinde hal şekline bağlanacaktır.

(7). Bu Madde hükümlerine göre tespit edilmiş bir ücret tarifesi, yenisi yapıncaya kadar yürürlükte kalacaktır. Yine de, bir ücret tarifesi bu fıkra hükümlerine göre, sona eriş tarihinden itibaren oniki (12) aydan fazla temdit edilemeyecektir.

MADDE 16

BİLGİ VE İSTATİSTİK

Herbir Âkit tarafın havacılık makamları diğer Âkit Tarafın havacılık makamlarına, birinci Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolları işletmelerince mutabık kalınan seferlerde

sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi için, makul olarak gerekli görülebilecek periyodik yahut diğer istatistikî raporları, talepleri üzerine temin edeceklerdir. Bu raporlar bu havayollarının mutabık kalınan seferlerde taşımış oldukları yolcu ve yük miktarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

MADDE 17

İSTİŞARE

Yakın bir işbirliği ruhu içerisinde, Âkit Tarafların havacılık makamları bu Anlaşma hükümlerinin uygulanmasını ve bunlara tatmin edici uyum veya değişiklik sağlamak amacıyla zaman zaman birbirlerine danışacaklardır. Karşılıklı olarak başka türlü kararlaştırılmamışsa bu danışmalara, bu yoldaki talebin alındığı tarihten itibaren, otuz (30) günlük bir süre içinde başlanacaktır.

MADDE 18

DEĞİŞİKLİKLER

(1). Âkit Taraflardan birisi işbu Anlaşmanın herhangi bir hükmünü değiştirmeyi arzuya şayan buluyorsa, öbür Âkit Taraflar danışmalarda bulunmayı talep edebilir; Havacılık Makamları arasında olacak bu danışmalar ya görüşme veya yazışma yoluyla olabilir.

(2). Üzerinde anlaşmaya varılan değişiklikler, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli olan hukukî prosedürlerin tamamlandığını Âkit Tarafların birbirlerine bildirdikleri tarihte yürürlüğe girecektir.

(3). Ek üzerindeki değişiklikler Âkit Tarafların havacılık makamları arasında doğrudan anlaşma ile yapılabilir.

MADDE 19

ÇOK TARAFLI SÖZLEŞMELERE UYMA

(1). İşbu Anlaşma ile kapsanan herhangi bir konuya ilişkin ve her iki Âkit Tarafla kabul edilen çok taraflı bir anlaşmanın yürürlüğe girmesi halinde, o anlaşmanın ilgili hükümleri mevcut Anlaşmanın ilgili hükümleri yerine geçecektir.

(2). Bu Anlaşma Âkit Taraflar için bağlayıcı olabilecek herhangi bir çok taraflı Sözleşmeye uyabilecek şekilde değiştirilecektir.

MADDE 20

SONA ERME

Âkit Taraflardan her biri, bu Anlaşmaya son vermek kararında olduğunu her zaman öteki Âkit Tarafa ihbar edebilir; bu ihbar aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtına da ulaştırılacaktır. Bu durumda, sonverme ihbarnameleri karşılıklı mutabakatla bu süre bitiminden önce geri alınmış bulunmadıkça, Anlaşma ihbarnamenin öteki Âkit Tarafla alınan tarihinden sonraki oniki (12) ay içinde sona erecektir. Öteki Âkit Tarafla ihbarnamenin alındığı teyid edilmezse, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtının ihbarnamayı aldığı tarihten ondört (14) gün sonra alınmış sayılacaktır.

MADDE 21

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

(1). Âkit Taraflar arasında bu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanması ile ilgili bir uyuşmazlık çıkarsa, Âkit Taraflar bu uyuşmazlığı önce kendi aralarında müzakere yoluyla halletmeye çalışacaklardır.

(2). Âkit Taraflar, müzakere yoluyla bir anlaşmaya varamadıkları takdirde, uyuşmazlığı karara bağlanması için bir şahıs veya teşekküle verme hususunda anlaşabilirler veya Âkit Taraflardan birinin talebi üzerine uyuşmazlığı Âkit Tarafların her birinin tayin edeceği birer hakem ve böylece seçilen iki hakemin tayin edeceği bir üçüncü hakemden kurulu 3 kişilik bir hakem heyetine sunma hususunda mutabık kalabilirler. Âkit Taraflardan her biri, taraflardan birinin ötekinden uyuşmazlığın tahkimini isteyen bir ihbarı diplomatik yoldan aldığı tarihten itibaren altmış (60) gün içinde bir hakem tayin edecek ve üçüncü hakem de bundan sonraki altmış (60) günlük bir süre içinde seçilecektir. Âkit Taraflardan biri verilen süre içerisinde bir hakem tayin edemezse veya üçüncü hakem belirtilen süre içinde seçilmezse Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı Başkanından durumun gereğine göre, bir veya daha fazla hakemi tayin etmesini Âkit Taraflardan herhangi birisi isteyebilir. Bu durumda üçüncü hakem üçüncü bir devletin uyruğu olacak ve hakem heyetinin başkanlığını yapacaktır.

(3). Âkit Taraflar, (2). fıkraya göre verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

(4). Eğer Âkit Taraflardan herhangi birisi, yahut herbir Âkit Tarafça tayin edilmiş olan havayolları (2). fıkraya göre alınmış karara uymazsa ve uymadığı sürece, diğer Âkit Taraf kusurlu olan Âkit Tarafa bu Anlaşmaya göre vermiş olduğu hak veya ayrıcalıkları sınırlayabilir, askıya alabilir veya iptal edebilir.

(5). Herbir Âkit Taraf tayin etmiş olduğu hakemin giderlerini karşılayacaktır. Kalan giderler Âkit Taraflar arasında eşit olarak paylaşılacaktır.

MADDE 22

BAŞLIKLAR

Madde başlıkları bu Anlaşmaya sadece müracaat ve kolaylık amacıyla konulmuştur ve hiçbir surette bu Anlaşmanın amaç veya kapsamının sınırını çizmez, kısıtlamaz veya tarif etmez.

MADDE 23

TESCİL

Bu Anlaşma ve bütün değişiklikleri, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı nezdinde tescil ettirilecektir.

MADDE 24

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli olan hukukî prosedürlerin tamamlanmış bulunduğunu Âkit Tarafların birbirlerine bildirdikleri tarihte yürürlüğe girecektir.

5060

14.1.2004

Yukarıdakileri tasdiklen aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından usulünce yetkilendirilmiş olan temsilciler işbu Anlaşmayı imza etmişlerdir.

Ankara 'da 2001 yılı Ekim ayının onyedinci gününde, üç nüsha olarak Estonca, Türkçe ve İngilizce dilleri üzerinden düzenlenmiş olup, bütün metinler eşit doğruluktadır. Uyuşmazlık halinde İngilizce metin muteber olacaktır.

ESTONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA

ADINA

(İmza)

(İmza)

EK

HAT CETVELİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

ESTONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDAKİ

HAVA TAŞIMACILIK ANLAŞMASINA

EKTİR

1. Türkiye Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolu işletmesinin her iki yönde işletebileceği hatlar:

Türkiye'de noktalar - Ara noktalar - Talin ve/veya - İleri noktalar

Estonya'da başka

bir nokta

Bütün seferlerin Türkiye'de başlaması ve bitmesi şartıyla, belirtilmiş hatlarda herhangi bir nokta veya noktalar, tayin edilen bir havayolu işletmesinin tercihi ile herhangi bir veya bütün uçuşlarda sefer dışı bırakılabilir.

2. Estonya Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolu işletmesinin her iki yönde işletebileceği hatlar :

Talin ve/veya - Ara - İstanbul ve/veya - İleri noktalar

başka bir nokta noktalar Türkiye'de başka

bir nokta

Bütün seferlerin Estonya'da başlaması ve bitmesi şartıyla, belirtilmiş hatlarda herhangi bir nokta veya noktalar, tayin edilen bir havayolu işletmesinin tercihi ile herhangi bir veya bütün uçuşlarda sefer dışı bırakılabilir.

3. Herbir Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi öbür Âkit Tarafın toprağında iki noktayı birleştiremeyecek.

5060

14.1.2004

4. İki Âkit Taraf arasında bu konuda bir Anlaşma yapılmadıkça ara noktalar veya ileri noktalar ve öbür Âkit Tarafın toprağı arasında beşinci trafik hakları kullanılmayacaktır.

5. Hava Taşımacılık Anlaşmasının 3. Madde (1) fıkrası hükümlerine bakılmaksızın ve Âkit Tarafların havacılık makamları başka türlü anlaşıncaya kadar, her Âkit Taraf aşağıdaki şartlarla mutabık kalınan seferleri işletmek için iki havayolu işletmesi tayin etmeye mezundur.

a) İki nokta arasında sefer işletmek üzere her Âkit Tarafın birden fazla havayolu işletmesi tayin edilmeyecektir; ve

b) Bu mutabık kalınan seferlerin iki tarafça işletilmesi halinde, herbir Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından arzedilen kapasite dengesizliği daimi esas üzerinden 40/60 oranını aşmamalıdır.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
3	27	549
36	35	142
38	42	73:74, 443:466

I- Gerekçeli 311 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 42 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Bayındırlık, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/483